

HOITO- JA TERVEYSTIETEELLINEN
TUTKIMUSOHJELMA
– Kohti erinomaista
potilashoitoa 2026–2029

Sisältö

1	ESIPUHE.....	3
2	TERVEYSTIETEELLISEN TUTKIMUKSEN MISSIO JA VISIO	6
3	TUTKIMUKSEN PAINOPISTEALUEET	7
4	TUTKIMUSTULOSTEN JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	9
5	TUTKIMUKSEN INFRASTRUKTUURI	10
6	TUTKIMUKSEN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI.....	11

1. ESIPUHE

HUS tarjoaa Suomen suurimpana erikoissairaanhoidon palveluntuottajana ja tutkimusorganisaationa monipuoliset mahdollisuudet terveystieteiden laadun tutkimiseen. Yliopistosairaala HUSilla on myös erityinen velvoite tuottaa tutkimusnäyttöä ja jalkauttaa sitä potilaiden hoitokäytäntöihin sekä henkilökunnan toimintaan. HUSissa tehtävän hoito- ja terveystieteellisen tutkimuksen lähtökohtana ovat kliinisessä työssä sekä sen johtamisessa ja opettamisessa ilmenevät tutkimustiedon tarpeet. Tässä tutkimusohjelmassa käytetty termi terveystieteellinen tutkimus käsittää hoitotieteellisen tutkimuksen laajassa yhteistyössä muiden terveystieteiden alojen kanssa.

Terveystieteellistä tutkimusta tehdään vastuullisesti ja kestävästi. Tutkimuksella edistetään erinomaisia potilashoidon tuloksia, henkilökunnan osaamista ja johtamista toimivissa rakenteissa. Lisäksi tutkimuksen avulla seurataan sekä kehitetään hoitotyön vaikuttavuutta ja laatua. Tavoitteena on, että terveystieteellistä tutkimusta hyödynnetään enenevässä määrin hoidon laadun vertaiskehittämisessä ja tiedolla johtamisessa.

HUSin Hoito- ja terveystieteellinen tutkimusohjelma 2026–2029 on rakennettu Magneettisairaalamallin ympärille (Kuvio 1, Magneettisairaalamalli) huomioiden myös HUSin strategian (2023–2027) painopistealueet (Kuvio 2) ja Hoitotyön strategian (2023–2027) tavoitteet (Taulukko 1). Magneettisairaalamallin mukaisella hoitotyön toiminnalla tavoitellaan potilaiden erinomaisia hoidon tuloksia, hoitohenkilöstön työtyytyväisyyttä sekä organisaation hyviä taloudellisia tuloksia. Tämän tutkimusohjelman yhtenä tarkoituksena on tutkimuksen avulla todentaa Magneettisairaalamallin merkitystä ja vaikutusta HUSin potilaille, henkilökunnalle sekä HUSille organisaationa.

Tutkimusohjelman tehtävänä on jäsentää ja ohjata HUSissa tehtävää sekä alueellisesti ja kansallisesti yhteistyössä toteutettavaa terveystieteellistä tutkimusta. Tutkimusohjelma myös selkeyttää keskeiset tutkimusaiheet eri tutkimusorganisaatioiden ja ammattikorkeakoulujen toteutettavaksi.

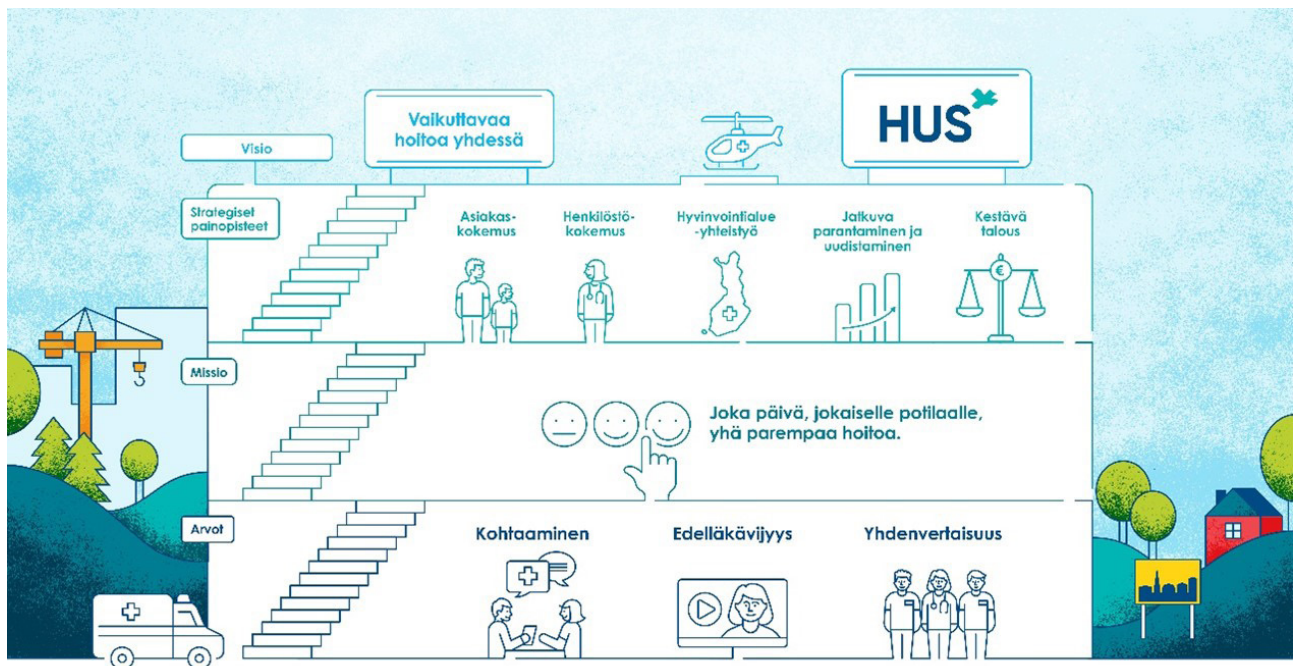
Terveystieteellinen tutkimusohjelma on laadittu HUS Hoito- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa (NRC) yhteistyössä Helsingin yliopiston terveydenhuollon kehittämisen professorin ja HUSin Magneettisairaalaohjelman johtajan kanssa. Tutkimusohjelman toteutumista ja seuranta koordinoi HUS Hoito- ja terveystieteiden tutkimuskeskus.

Valmistelijat: professori Kristiina Junttila, dosentti Toni Haapa, dosentti Marita Ritmala, dosentti Heljä Lundgrén-Laine, professori Maritta Välimäki

Hyväksytty: HUSin Tohtoriverkostossa 26.11.2025 ja Hoitotyön johtoryhmässä 15.1.2026

Kuvio 1. Magneettisairaalamalli.

Kuvio 2. HUSin Strategia 2023–2027.

Taulukko 1: HUS Hoitotyön strategia 2023-2027.

HUS Strategian painopistealue	Hoitotyön strategian tavoitteet	Alatavoitteet
Henkilöstökokemus	Hoitotyön johtaminen on erinomaista	Työntekijät kokevat tulevansa kuulluksi HUSissa paremmin kuin kansallisesti keskimäärin. Hoitotyön esihenkilötyön ja johtamisen edellytykset paranevat (ml. Osaaminen ja tehtäväkuvat). Johtaminen on näyttöön perustuvaa.
Henkilöstökokemus	HUSin rakenteet voimaannuttavat hoitajia heidän työssään	HUS tukee hoitajien ja hoitotyön opiskelijoiden ammattiuralla kehittymistä.
Jatkuva parantaminen ja uudistaminen	Hoitotyötä toteutetaan laadukkaasti ja ammatillisen toimintamallin mukaisesti	Hoitotyötä seurataan ja kehitetään perustuen systemaattiseen laatatutietoon. Potilaat ovat tyytyväisiä hoitotyöhön. Kaikki (soveltuvat) HUSin yksiköt ovat mukana kansallisessa HoiVerKe-tietotuotannossa vuoteen 2027 mennessä.
Jatkuva parantaminen ja uudistaminen	Hoitotyössä tuotetaan ja käytetään uutta tietoa ja innovoidaan toiminnan parantamiseksi	Hoitotyön tutkimus on aktiivista ja tuloksellista. Hoitotyötä kehitetään systemaattisesti ja näyttöön perustuvasti.
Jatkuva parantaminen ja uudistaminen	Magneettisairaala-malli on HUSin hoitotyön malli	Magneettisairaala-toimintamalli on käytössä HUSissa. Tulosityksiköillä on magneettisairaala-tunnustus.

2. TERVEYSTIETEELLISEN TUTKIMUKSEN MISSIO JA VISIO

Missio

HUSin hoito- ja terveystieteiden tutkijat tuottavat laadukasta tutkimusnäyttöä, jolla varmistetaan ja osoitetaan potilaan hoidon erinomaisuus ja siten toteutetaan HUSin Hoito-työn strategiaa.

Visio

Vuonna 2030 HUS on tunnetuin ja kansainvälisesti verkostoitunein hoito- ja terveystieteellistä tutkimusnäyttöä tuottava yliopistosairaala Suomessa.

3. TERVEYSTIETEELLISEN TUTKIMUSOHJELMAN PAINOPISTEALUEET

HUSin hoito- ja terveystieteellinen tutkimusohjelma 2026-2029 perustuu Magneettisairaala-mallin osatekijöihin keskittyen neljälle painopistealueelle: erinomainen johtaminen, hoitohenkilöstön ammatillisen toiminnan rakenteet, näyttöön perustuva kliininen toiminta sekä terveyspalvelujen laatu ja erinomaiset tulokset (Kuvio 3). Näihin integroituvat osaohjelmat auttavat aiheesta kiinnostuneita tutkijoita ja opiskelijoita kohdentamaan tutkimuksensa tai opinnäytetyönsä HUSin terveystieteellisen tutkimusohjelman mukaisesti.

Kuvio 3. Terveystieteellisen tutkimusohjelman painopistealueet vuosina 2026–2029.

Erinomainen johtaminen

HUSissa terveystieteellisen tutkimuksen kiinnostuksen kohteena on tutkia johtamista, jolla varmistetaan erinomainen potilaan hoito, ja sen vaikuttavuutta. Näkökulmat keskittyvät organisaation veto- ja pitovoimaan pitäen sisällään hoitohenkilökunnan ammatillisen kehittymisen johtamisen ja osallistavan johtamisen. Tutkimuksella tuotetaan tietoa johtamisen vaikuttavuudesta potilaiden ja asiakkaiden, organisaation sekä yhteiskunnan näkökulmista.

Ohjelmakaudella tutkimus sisältää seuraavia aihepiirejä:

- Organisaation veto- ja pitovoimaisuuden johtaminen
- Hoitohenkilökunnan ammatillisen kehittymisen johtaminen
- Osallistava johtaminen

Hoitohenkilöstön ammatillisen toiminnan rakenteet

HUSissa terveystieteellisen tutkimuksen kiinnostuksen kohteena on hoitohenkilökunnan ammattitaidon jatkuvan kehittämisen toimintamallit ja niiden vaikuttavuus. Tutkimuksella tuotetaan tietoa ammatillisten siirtymävaiheiden tukemiseen, urapolkujen ja opiskelijaohjauksen vahvistamiseen sekä erinomaisen ammatillisen toiminnan kehittämiseen.

Ohjelmakaudella tutkimus sisältää seuraavia aihepiirejä:

- Ammatillisten siirtymävaiheiden tuki
- Urapolut
- Erinomaisen ammatillisen toiminnan huomioiminen
- Opiskelijaohjaus

Näyttöön perustuva kliininen toiminta

HUSissa terveystieteellisen tutkimuksen kiinnostuksen kohteena on näyttöön perustuvan kliinisen toiminnan implementointi ja arviointi. Tutkimuksen keskiössä on hyväksi havaittujen toimintamallien, interventioden ja innovaatioiden jalkauttaminen monialaisena yhteistyönä huomioiden toimintaympäristön monimuotoisuus, jossa eri osallistujat ovat autonomisia, eettisesti vastuullisia ja yhdenvertaisia toimijoita. Tutkimus tuottaa tietoa vaikuttavan, näyttöön perustuvan hoito-, terapia- ja diagnostiikkatyön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi.

Ohjelmakaudella tutkimus sisältää seuraavia aihepiirejä:

- Kliininen toiminta, interventiot ja innovaatiot
- Monialainen yhteistyö
- Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja osallisuus
- Ammatillaisen autonomia
- Eettisyys

Terveyspalvelujen laatu ja erinomaiset tulokset

HUSissa terveystieteellisen tutkimuksen kiinnostuksen kohteena on tutkia terveyspalvelujen laadun arviointia ja kehittämistä erikoissairaanhoidon palvelujen käyttäjän näkökulma huomioiden. Tavoitteena on tutkimustulosten perusteella seurata ja kehittää terveyspalvelujen laatua ja turvallisuutta sekä potilaslähtöistä hoitokulttuuria hoitotyön laatua mittaavia indikaattoreita hyödyntämällä.

Ohjelmakaudella tutkimus sisältää seuraavia aihepiirejä:

- Hoitotyösensitiivinen laatu
- Potilasturvallisuus
- Potilas- ja asiakaskokemus

4. JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Hoito- ja terveystieteellisen tutkimusohjelman toteutumista (esim. valmistuneet väitöskirjatutkimukset ja tieteelliset artikkelit) raportoidaan Intranetissä, Internetissä ja HUSin Hoitotyön vuosikertomuksissa.

Ohjelmakaudella tuetaan tutkimustulosten ajantasaista julkaisemista eri julkaisukanavissa, kuten kansainvälisissä ja kotimaisissa vertaisarvioituissa lehdissä, avointa julkaisemista painottaen. Tutkimusnäytön saattamista hoitohenkilöstön käyttöön oikea-aikaisesti ja helposti hyödynnettävässä muodossa edistetään. Lisäksi vahvistetaan yhteiskunnallista vaikuttamista ja osallisuutta lisäämällä yleistajuista viestintää.

5. TUTKIMUKSEN INFRASTRUKTUURI

Hoito- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (NRC, Nursing Research Center)

HUSiin perustettiin Hoito- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (NRC) vuoden 2019 alusta. Keskukseen tehtävänä on edistää potilasta hyödyttävän hoito- ja terveystieteellisen tutkimusnäytön tuottamista ja vahvistaa HUSia tutkimusnäytön hyödyntämisen edelläkävijänä.

HUS Hoito- ja terveystieteiden tutkimuskeskus tarjoaa resurssia niin strategialähtöiselle tutkimukselle kuin vastuuyksikkötasoiselle kehittämiselle. Tutkimuskeskuksessa on käytettävissä kaksi määräaikaista projektisuunnittelijan vakanssia, joilla voidaan tukea tutkimusta ja kehittämistä. NRC tukee tieteellistä tutkimusta vuosittain kilpailutettujen tutkijakuukausien (väitöskirja- ja post doc -tutkimus) muodossa. Tutkimuskeskus tukee myös terveystieteellistä tutkimustoimintaa vahvistamalla hoitohenkilöstön tutkimusosaimista sekä koordinoimalla HUSin väitöskirjatutkijoiden ja hoitotyötaustaisten tohtoreiden verkostoja. Lisätietoa NRC:stä löytyy: <https://www.hus.fi/tutkimus-ja-opetus/tieteelliset-tutkimukset/hoito-ja-terveystieteiden-tutkimuskeskus-nrc>

HUS tutkimuspalvelut

HUSin tutkimuspalvelut tukevat korkeatasoista tutkimusta tarjoamalla koulutusta ja luomalla edellytyksiä tutkimustyölle. Tutkimuspalvelut tuottavat asiakaslähtöisiä tietopalveluita ensisijaisesti tutkijoille, kuten monipuoliset tutkimusympäristöt, tutkimuksen hallintajärjestelmät ja muut sähköiset palvelut, jotka tukevat tutkijaa tutkimusprosessin kaikissa vaiheissa. Lisätietoa HUSin tutkimuspalveluista löytyy: www.hus.fi/tutkijalle

Tutkimusraatitoiminta

HUSissa on käynnistetty vuonna 2020 tutkimusraatitoiminta, jonka tarkoituksena on edistää tutkimustoiminnan korkeaa laatua. Asiakas- ja tutkimusraadit arvioivat lääke-, hoito- ja terveystieteellisiä tutkimuksia tutkimuksen kohteena olevien näkökulmasta. Tutkija voi pyytää asiakas- ja tutkimusraadin jäsenten arviota esimerkiksi tutkimustiedotteen selkeydestä, tutkittavan allekirjoitettavaksi annettavasta suostumuksesta tai tutkimussuunnitelman yksityiskohdista. Lisätietoa asiakas- ja tutkimusraadeista löytyy: <https://www.hus.fi/tutkimus-ja-opetus/tutkijan-palvelut/tutkimusraadit>

Tutkimuslupa ja tutkijan työpöytä

Tutkimuslupaa hoito- ja terveystieteelliseen tutkimukseen sekä opinnäytetyöhön haetaan sähköisen Tutkijan työpöytä -järjestelmän kautta. Tutkijan työpöytä kattaa koko tutkimuslupaprosessin: sen kautta haetaan eettisen toimikunnan lausunto, tutkimuslupa ja tietolupa ja saadaan tietoa lupaprosessin etenemisestä. Sähköiset palvelut auttavat tutkijoita tutkimuslupaprosessin kaikissa vaiheissa: tutkimusneuvonta@hus.fi

Tutkijan työpöydälle pääsee kirjautumaan täältä: <https://www.hus.fi/tutkimus-ja-opetus/tutkijan-palvelut/tutkimuslupa-opinnaytetyon-tutkimuslupa-ja-tietolupa>

6. TUTKIMUKSEN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Tutkimusnäytön hyödyntäminen potilaan parhaaksi on keskeinen osa vaikuttavuutta. HUSin Hoito- ja terveystieteellisen tutkimusohjelman tavoitteena on tukea korkeatasoisen tutkimuksen tuottamista, joka edistää näyttöön perustuvaa hoitoa ja tukee potilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Tutkimustoiminnan vaikuttavuus tarkoittaa terveystieteellisen tutkimuksen kykyä tuottaa konkreettista hyötyä potilaille, henkilöstölle ja organisaatiolle. Vaikuttavuus ilmenee esimerkiksi hoidon laadun ja turvallisuuden sekä organisaation tuloksellisuuden parantumisena, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin vahvistumisena sekä näyttöön perustuvan johtamisen tukemisena.

HUSin strategian mukaisesti tavoitteena on olla Pohjoismaiden paras yliopistosairaala, jossa yliopistollisuus, opetus ja tutkimus ovat ylpeyden aiheita. Strategiassa korostetaan, että laadukas tutkimus ja sen tulosten integrointi osaksi arkea parantavat hoitoa ja tukevat kestävästä kehitystä. Tutkimustulosten implementointi käytäntöön tapahtuu tiiviissä yhteistyössä kliinisten yksiköiden henkilöstön, hoitotyön johdon sekä erilaisten asiantuntijoiden ja asiantuntijaverkostojen kanssa.

Vaikuttavuutta arvioidaan monipuolisilla mittareilla, kuten valmistuneiden väitöskirjojen sekä vertaisarvioitujen julkaisujen ja niiden Jufo-pisteiden määrällä, hoitotyön laatua kuvaavilla indikaattoreilla sekä asiakas- ja henkilöstökokemuksen mittauksilla. Lisäksi tutkimuksen vaikuttavuutta voidaan arvioida tutkimustuloksiin perustuvien uusien hoitokäytäntöjen, ohjelmistojen ja innovaatioiden määrällä.

Vaikuttavuus syntyy tutkimustiedon aktiivisesta hyödyntämisestä, sen jalkauttamisesta käytäntöön ja jatkuvasta vuoropuhelusta kliinisen työn, koulutuksen ja tutkimuksen välillä. HUSin Hoito- ja terveystieteellinen tutkimusohjelma toimii alustana tälle vuorovaikutukselle, edistäen hoitotyön laatua, potilasturvallisuutta ja henkilöstön osaamista.

HUS Helsingin yliopistollisessa sairaalassa saa vuosittain hoitoa noin 680 000 potilasta. HUSissa työskentelee 27 000 ammattilaista kaikkien potilaiden parhaaksi. Vastuullamme on 24 jäsenkunnan asukkaiden erikoissairaanhoido. Lisäksi meille on keskitetty valtakunnallisesti useiden harvinaisten ja vaikeiden sairauksien hoito.

HUS on Suomen suurin terveydenhuoltoalan toimija ja maan toiseksi suurin työnantaja. Osaamisemme on kansainvälisesti tunnettua ja tunnustettua. Yliopistollisena sairaalana tutkimme ja kehitämme jatkuvasti hoitomenetelmiämme sekä toimintaamme.

www.hus.fi

Stenbäckinkatu 9
PL 100, 00029 HUS
puh. 09 4711

facebook.com/HUS.fi

instagram.com/hus_sairaala

<https://www.linkedin.com/company/huslinkedin>

youtube.com/HUSvideot